

[Duetoft]

de, vi gerne vil lægge vægt på. Vi kan have den holdning med fuld ret, for da vi ikke har nogen ministre i klemme, er der ingen, der kan mistænke os for at hyppe vores egne kartofler. Vi ønsker blot en saglig behandling, der sikrer os mod gentagelser.

Jens Otto Madsen (VS):

Dagpengeundersøgelsen er noget af en gyser. Den er en historie om, hvordan flere offentlige instanser svigter på én gang. Det burde være umuligt, men er ikke desto mindre sandt.

Rigsrevisionen var den første til at påpege en række tvivlsomme forhold, men fra den første påpegning af det manglende lovgrundlag i arbejdsgrupperapporten i 1976 til beretningen i 1980 ligger der fire års reel passivitet, hvor rigsrevisionen blot har affundet sig med henholdende svar og trækken i langdrag fra arbejdsdirektoratet. Da så rigsrevisionen endelig gjorde statsrevisorerne opmærksom på problemstillingen, nævnte den ikke af egen drift, at dens repræsentanter i arbejdsgruppen i 1976 havde rejst tvivl om lovgrundlaget for forskudsudbetalingen.

Arbejdsdirektoratet har afgivet disse henholdende svar, og selv efter at kritikken var løftet op på et højere plan i 1980, udviste arbejdsdirektoratet en kritisabel langsomhed helt indtil efteråret 1982. Denne langsomhed havde da varet i seks år. Det giver så meget desto mere anledning til kritik, som selv samme arbejdsdirektorat i 1969 havde ment, at der ikke var lovgrundlag for forskudsudbetalinger.

Før jeg siger noget om arbejdsdirektoratets rolle eller mangel på samme, vil jeg lige indskyde, at som loven er formuleret, er vi i VS enige med landsdømmer Niels Larsen og arbejdsministeren om, at der ikke er hjemmel til forskudsudbetalinger. Selv i de tilfælde, hvor arbejdsløsheds-kassen ikke har midler til et helt års udlæg, er der kun hjemmel til at yde forskudsrefusioner, og det er noget helt andet. Men det er centralt at konstatere, at forskudsudbetalinger de facto har været nødvendige helt siden begyndelsen af 1970'erne, da arbejdsløsheden tog til. Der ville næppe på noget tidspunkt have været nogen som helst problemer i at få folketingets tilslutning til at skabe det fornødne lovgrundlag.

Der kan med rette rejses tvivl om, hvor meget arbejdsministeriet har kendt til problemstillingen, i hvert fald før 1980, men uanset dette kan der ikke rejses tvivl om, at det manglende lovgrundlag er og bliver arbejdsministeriets ansvar. Måske fra 1976, men i hvert fald fra 1980 må det have stået krystalklart i arbejdsministeriet, at der burde skabes klarhed i lovgrundlaget for forskudsudbetalinger. Ministeriet havde ikke overblik over, om spørgsmålet blev diskuteret i Kaj Nielsen-udvalget eller Trierudvalget, og af den grund blev det slet ikke diskuteret. Ministeriet foretog sig præcis ingenting fra februar 1980 til efteråret 1982 bortset fra nogle enkelte møder og nogle enkelte skrivelser.

Der er alt i alt to centrale problemer i sagen. For det første burde lovgrundlaget være sikret, og for det andet burde forrentningen være sikret, eller sagt mere korrekt: statens rentetab burde være minimeret.

Om der er grundlag for disciplinærsager i arbejdsdirektoratet eller i arbejdsministeriet, skal jeg ikke tage stilling til, og det vedrører heller ikke fremskridtspartiets beslutningsforslag. Men hovedansvaret falder klart på arbejdsministeriet, selv om rigsrevisionens indsats sandelig heller ikke er noget at råbe hurra for. Hr. Lenger vil senere i debatten redegøre for VS' holdning til spørgsmålet om rigsretssag.

Vi hilser da arbejdsministerens tilsagn om omgående at få lovgrundlaget bragt i orden velkommen. Nu er der også smølet i 14 år, men egentlig synes jeg da, at det er bemærkelsesværdigt, at arbejdsministeren har skullet bruge to år til at få det lille hjørne af den store, komplicerede sag bragt i orden. Men bedre sent end aldrig.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at denne sag let kan komme til at stå i folks bevidsthed som dagpengeskandalen, hvis indhold fortøner sig noget i tågen. Derfor kan den meget let medvirke til at legitimere et regeringsindgreb over for A-kasserne. Det er venstres langsigtede mål, og det er også de radikales langsigtede mål. Derfor vil vi præcisere, at denne sag tværtimod taler for, at staten lader A-kasserne blive, hvor de er. Af alle involverede parter er A-kasserne alene om ikke at have svigtet, mens statsmagten på alle niveauer har præsteret smøl og sjusk. Er der derfor nogen lære at drage af sagen, så skal det være, at der ikke skal fjernes mere fra